

Broj: 05/2-50-15-28-49,5/25
Sarajevo, 30. 1. 2025.

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE
PREDSTAVNIČKI DOM
DOM NARODA

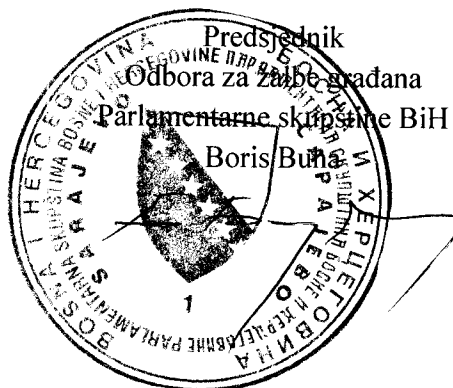
BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO:		31-01-2025	
Organizacione jedinice	Klasifikaciona oznaka	Radni broj	Broj priloga
01,02	50-15	313/25	

PREDMET: Izvještaj o radu Odbora za žalbe građana Parlamentarne skupštine BiH za 2024. godinu

Poštovani,

Odbor za žalbe građana je na 49. sjednici, održanoj 22.1.2024., u skladu s članom 15. stav (1) tačka f) i članom 19. stav (1) tačka d) Zakona o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine, te članom 4. stav (1) tačka f) i članom 5. tačka f) Poslovnika o radu Odbora za žalbe građana Parlamentarne skupštine BiH, usvojio Izvještaj o radu Odbora za žalbe građana za 2024. godinu, te ga dostavlja Parlamentarnoj skupštini BiH na usvajanje.

Prilog:

- Izvještaj o radu Odbora za žalbe građana za 2024. godinu

Dostavljeno:

- naslovu
- a/a

IZVJEŠTAJ O RADU
ODBORA ZA ŽALBE GRAĐANA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE

za 2024. godinu

A large, abstract, three-dimensional geometric graphic composed of overlapping, semi-transparent rectangular planes. The planes are rendered with a fine grid pattern, creating a sense of depth and perspective. The overall shape is a complex, multi-faceted structure that resembles a stylized architectural element or a data visualization.

Januar 2025. godine

Sadržaj

Poglavlje I. Uvodne napomene	3
Odjeljak A. Osnivanje Odbora za žalbe građana.....	3
Odjeljak B. Sastav Odbora za žalbe.....	3
Odjeljak C. Pravni okvir djelovanja Odbora za žalbe građana.....	4
Poglavlje II. Rad i aktivnosti Odbora za žalbe građana	5
Odjeljak A. Sjednice Odbora za žalbe	5
Odjeljak B. Postupanje po žalbama građana	5
Odjeljak C. Žalbe na rad policijskih službenika Granične policije BiH.....	7
Odjeljak D. Žalbe na rad policijskih službenika SIPA-e	14
Odjeljak E. Žalbe na rad policijskih službenika Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH	14
Odjeljak F. Ostale aktivnosti Odbora za žalbe građana.....	15

Prilozi

Na osnovu člana 19. stav (1) tačka d) Zakona o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 36/08) i člana 5. stav (1) tačka f) Poslovnika o radu Odbora za žalbe građana na rad policijskih službenika u policijskim tijelima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 84/09), Odbor za žalbe građana Parlamentarne skupštine BiH je na 49. sjednici, održanoj 22. 1. 2025, usvojio i Parlamentarnoj skupštini BiH podnosi sljedeći

IZVJEŠTAJ
o radu Odbora za žalbe građana Parlamentarne skupštine
Bosne i Hercegovine za 2024. godinu

POGLAVLJE I.

UVODNE NAPOMENE

Odjeljak A. Osnivanje Odbora za žalbe građana

Odbor za žalbe građana Parlamentarne skupštine BiH (u daljnjem tekstu: Odbor za žalbe građana) osnovan je u skladu sa Zakonom o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 36/08) kao tijelo Parlamentarne skupštine BiH koje u obavljanju svojih aktivnosti djeluje isključivo na profesionalnim osnovama, ne zastupajući, ne štiteći niti podrivajući interese bilo koje političke stranke, organizacije, udruženja ili bilo kojeg naroda u Bosni i Hercegovini.

Odbor za žalbe građana, u skladu sa Zakonom o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture BiH i Poslovníkom o radu Odbora za žalbe građana na rad policijskih službenika u policijskim tijelima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 84/09), nadležan je za:

- zaprimanje, evidentiranje, procjenu i prosljeđivanje žalbi na postupanje policijskih službenika u Bosni i Hercegovini, kao i njihovo upućivanje nadležnim policijskim tijelima;
- kontinuirano praćenje u kojoj je fazi predmet;
- iniciranje odgovarajućeg postupka protiv podnosioca žalbe u slučaju lažne ili tendenciozne žalbe;
- vođenje svih odgovarajućih evidencija i baza podataka o žalbama građana protiv policijskih službenika Bosne i Hercegovine, rezultatima istrage i drugim faktorima na osnovu kojih je pokrenut disciplinski ili krivični postupak;
- davanje svih informacija podnosiocu žalbe u vezi s njegovom žalbom;
- informiranje Parlamentarne skupštine BiH o svom radu te
- obavljanje ostalih poslova propisanih zakonom.

Odjeljak B. Sastav Odbora za žalbe građana

Shodno odredbama Zakona o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture BiH, Odbor za žalbe građana ima sedam članova koji se biraju između uglednih i uvažanih građana koji nisu zaposleni u policijskim tijelima BiH.

Članovi Odbora moraju imati visoku stručnu spremu, najmanje pet članova Odbora moraju biti diplomirani pravnici i u njemu moraju biti zastupljeni svi konstitutivni narodi.

Kandidat za člana Odbora za žalbe građana ne može biti član političke stranke ni lice osuđeno za krivično djelo, osim za krivično djelo iz oblasti sigurnosti saobraćaja.

Za članove Odbora za žalbe građana u mandatnom periodu 2021 - 2025. imenovani su¹:

1. **Boris Buha, predsjednik,**
2. **Vjekoslav Vuković, prvi zamjenik predsjednika,**
3. **Semir Šut, drugi zamjenik predsjednika,**
4. **Hana Korać, članica,**
5. **Tihomir Marinčić, član, i**
6. **Merima Šenderović, članica.**

Član Odbora Miroslav Janjić podnio je ostavku na članstvo, nakon čega je Parlamentarna skupština BiH usvojila Odluku o razrješenju dužnosti člana Odbora za žalbe građana kao nezavisnog tijela policijske strukture Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 79/24).

Odjeljak C. Pravni okvir djelovanja Odbora za žalbe građana

Pravni okvir djelovanja Odbora za žalbe građana određen je članom 1. stav (2) Zakona o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine, u kojem je navedeno:

Na sva pitanja organizacije i upravljanja te druga pitanja bitna za funkcioniranje tijela uspostavljenih ovim zakonom i odnosa između institucija BiH i odnosa prema pravnim i fizičkim licima, u mjeri u kojoj nisu propisana ovim zakonom, primjenjuju se Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine i Zakon o upravi.

Shodno navedenoj odredbi, pravni okvir djelovanja Odbora za žalbe građana čine:

- a) Zakon o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 36/08),
- b) Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 6/13 i 19/16),
- c) Zakon o upravi („Službeni glasnik BiH“, br. 32/02, 102/09 i 72/17),
- d) Poslovnik o radu Odbora za žalbe građana („Službeni glasnik BiH“, broj 84/09).

¹ "Službeni glasnik BiH", broj 10/21

POGLAVLJE II.

RAD I AKTIVNOSTI ODBORA ZA ŽALBE GRAĐANA

Odjeljak A. Sjednice Odbora za žalbe građana

U 2024. godini Odbor za žalbe građana održao je 13 sjednica, i to kako slijedi:

36. sjednica	29. 1. 2024. od 17.00 sati
37. sjednica	27. 2. 2024. od 17.00 sati
38. sjednica	26. 3. 2024. od 17.00 sati
39. sjednica	22. 4. 2024. od 17.00 sati
40. sjednica	22. 5. 2024. od 17.00 sati
41. sjednica	28. 5. 2024. od 17.00 sati
42. sjednica	14. 6. 2024. od 17.00 sati
43. sjednica	9. 7. 2024. od 17.00 sati
44. sjednica	29. 8. 2024. od 17.00 sati
45. sjednica	19. 9. 2024. od 17.00 sati
46. sjednica	10. 10. 2024. od 17.00 sati
47. sjednica	14. 11. 2024. od 17.00 sati
48. sjednica	11. 12. 2024. od 17.00 sati

Na navedenim sjednicama Odbora za žalbe građana razmatrano je ukupno 167 tačaka dnevnog reda, u okviru kojih je analizirano 105 žalbi² i izvještaji nadležnih policijskih tijela na nivou Bosne i Hercegovine, 17 informacija i obavještenja nadležnih policijskih agencija, te 45 drugih tačaka dnevnog reda.

Odjeljak B. Postupanje po žalbama građana

U izvještajnom periodu za potrebe rada Odbora za žalbe građana zaprimljeno je, evidentirano i kompletirano 115 žalbi koje su se odnosile na rad policijskih službenika u policijskim agencijama na nivou Bosne i Hercegovine, i to:

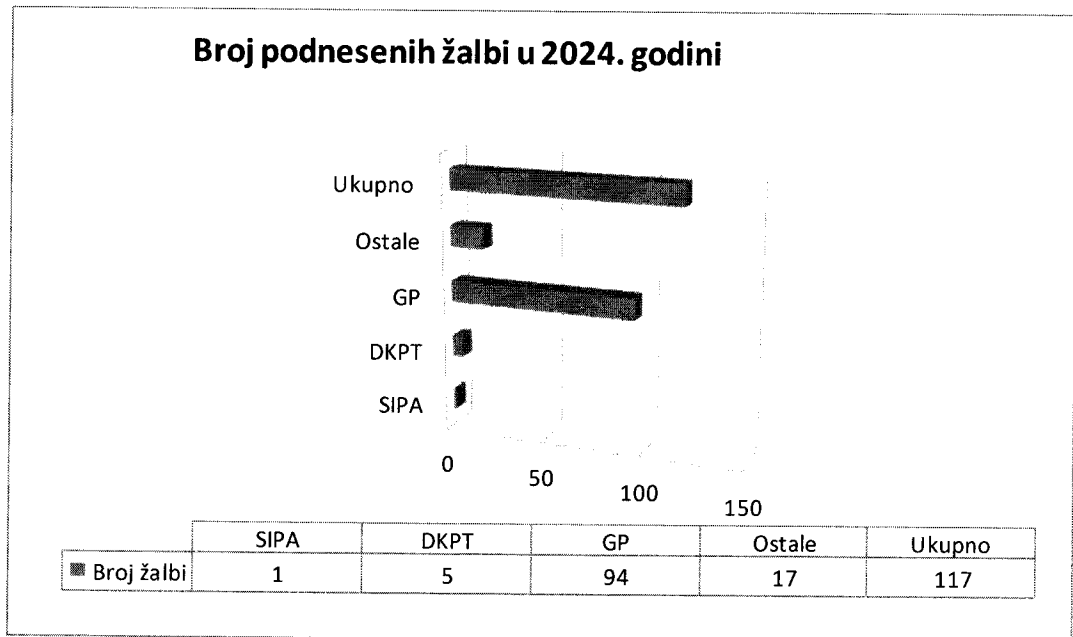
- 92 žalbe podnesene su protiv policijskih službenika Granične policije BiH,
- pet žalbi podneseno je protiv policijskih službenika Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH (DKPT),
- jedna žalba podnesena je protiv policijskih službenika Državne agencije za istragu i zaštitu (SIPA),

² U sklopu 104 žalbe razmatrano je i 15 žalbi koje su zaprimljene tokom 2023. godine.

- 17 žalbi podneseno je protiv policijskih službenika različitih policijskih tijela na nivou entiteta i kantona, za koje Odbor za žalbe građana nije bio nadležan, te su građanima pružene informacije kojim institucijama trebaju uputiti svoje žalbe.

Tokom 2024. godine putem službene e-mail adrese Odbora za žalbe građana zaprimljene su 54 prijave. Na sve upite i prijave blagovremeno je odgovoreno, te su žalbe dostavljene nadležnim institucijama na postupanje. Također, građanima su, prema potrebi, dostavljene tražene informacije.

GRAFIKON br. 1

Od ukupnog broja zaprimljenih žalbi tokom 2024. godine Odbor za žalbe građana na sjednicama je razmatrao 105 žalbi.

Postupajući po žalbama i izvještajima nadležnih policijskih tijela Bosne i Hercegovine, Odbor za žalbe građana *općim konsenzusom* usvojio je 36 zaključaka koji su dostavljeni nadležnim policijskim tijelima. Također, na zahtjev građana upućena su tri obavještenja o rezultatima istraga po žalbama, te dva zahtjeva za dostavu informacija od nadležnih institucija.

Odjeljak C. Žalbe na rad policijskih službenika Granične policije BiH

Tokom 2024. godine Odbor za žalbe građana razmatrao je 97 žalbi na rad i postupanje policijskih službenika Granične policije BiH, zajedno sa izvještajima o obavljenim preliminarnim provjerama, odnosno provedenim internim postupcima Granične policije BiH.

Odbor za žalbe građana jednoglasno je usvojio 97 izvještaja o izvršenim preliminarnim provjerama i internim istragama Granične policije BiH, pri čemu je 95 izvještaja prihvaćeno nakon prvog razmatranja, dok su dva vraćena na dopunu u skladu sa smjernicama Odbora, i to:

- u predmetu broj: 05/2-50-17-1620/24, po žalbi građanina Š.O., Odbor za žalbe građana na 45. sjednici odgodio je izjašnjenje o Informaciji Granične policije BiH, broj: 17-07-34-7-4913/24 od 23. 8. 2024. U vezi s ovim predmetom Odbor za žalbe građana zatražio je dopunu Informacije tako da se utvrdi da li su u ranijem periodu nad imenovanim vršene detaljne granične kontrole i provjere, te da li Granična policija BiH raspolaže informacijom o postojanju zahtjeva neke od nadležnih institucija da se nad istim vrše detaljne provjere;
- u predmetu broj: 05/2-50-17-2343/24, Odbor za žalbe građana na 48. sjednici odgodio je izjašnjenje o Izvještaju Granične policije BiH o izvršenim preliminarnim provjerama, broj: 17-07-34-4-10033/24 od 20. 11. 2024. U vezi s ovim predmetom Odbor za žalbe građana zatražio je dopunu Izvještaja Granične policije BiH tako da se dodatno rasvijetle okolnosti u vezi s predmetnim događajem, s posebnim osvrtom na to da li je policijski službenik odložio službeno oružje u propisanom roku nakon okončanja radnog vremena. Također, Odbor smatra bitnim da se u vezi s pitanjem odlaganja službenog oružja policijskog službenika S.Ž. očituje i komandirica JGP Orašje S.B.

Razmatrajući žalbe i izvještaje o izvršenim preliminarnim provjerama i internim istragama Granične policije BiH, Odbor za žalbe građana usvojio je i sljedeće zaključke u vezi s predmetima, i to:

- u vezi s predmetom broj: 05/2-50-17-687/24, Odbor za žalbe građana usvojio je Zaključak da se od Uprave za indirektno oporezivanje BiH zatraži informacija o okolnostima i pravnom osnovu za različito postupanje službenika ove institucije u vezi s vraćanjem građanina A.A. 29.9.2023. na MGP Šepak, zbog prijevoza nedozvoljene robe za koju je bio potreban pregled fitosanitarnog inspektora, te dozvolom drugog službenika Uprave za indirektno oporezivanje BiH da navedeni građanin istog dana sa istom robom uđe u Bosnu i Hercegovinu na MGP Karakaj bez pregleda fitosanitarnog inspektora;
- u vezi s predmetom broj: 05/2-50-17-2407/23, Odbor za žalbe građana usvojio je Zaključak da se Izvještaj Granične policije BiH o izvršenim preliminarnim

provjerama, broj: 17-07-34-7-10591/23 od 30. 1. 2024, dostavi Centralnom istražnom uredu Granične policije BiH, kako bi se izvršile dodatne provjere na indicije da su podaci iz službenih evidencija Granične policije BiH neovlašteno ustupljene trećim licima;

- u vezi s predmetom broj: 05/2-50-17-458/24, Odbor za žalbe građana usvojio je Zaključak prema kojem se od Granične policije BiH traži da izvrši analizu na koji način se može unaprijediti sistem logovanja u Centralnu bazu podataka o strancima, na način da se jasno zna ko je i kada izvršio logovanje, te za koga je vršena provjera podataka prilikom logovanja;
- u vezi s predmetom broj: 05/2-50-17-883/24, Odbor za žalbe građana usvojio je Zaključak kojim se sugerira Uredu za profesionalne standarde i unutrašnju kontrolu Granične policije BiH da kao osnov za svoj rad prilikom izvođenja mišljenja i zaključka u istragama ne koriste pravnu praksu u pojedinačnim rješenjima Odbora za žalbe policijskih službenika;
- u vezi s predmetom broj: 05/2-50-17-1098/24, Odbor za žalbe građana usvojio je Zaključak kojim se sugerira Graničnoj policiji BiH da razmotri mogućnost utvrđivanja termina kada građani mogu pristupiti jedinicama Granične policije BiH u vezi s administrativnim zahtjevima, kako bi se izbjegle situacije koje su bile predmet žalbe;
- u vezi s predmetom broj: 05/2-50-17-1218/24, žalba građanina M.M., Odbor za žalbe građana traži od Ureda za profesionalne standarde i unutrašnju kontrolu da građanina obavijesti o njegovom statusu u vezi s predmetnim pitanjem;
- u vezi s predmetom broj: 05/2-50-17-1261/24, Odbor za žalbe građana ponovo ističe Zaključak Odbora iz Izvještaja o radu za 2023. godinu u kojem je navedeno: "Pozivaju se Ministarstvo sigurnosti BiH, Granična policija BiH i Ministarstvo komunikacija i prometa BiH da počnu proces prijenosa nadležnosti i obaveze vršenja KDZ kontrole na aerodromima u Bosni i Hercegovini na upravitelje aerodroma u skladu s evropskom praksom". Shodno citiranom zaključku, Odbor poziva menadžment Granične policije BiH da pokrene aktivnosti u pravcu rješavanja pitanja KDZ kontrola na aerodromima u Bosni i Hercegovini;
- u vezi s predmetom broj: 05/2-50-17-879/24, Odbor za žalbe građana usvojio je Zaključak da se Izvještaj Granične policije BiH o izvršenim preliminarnim provjerama, broj: 17-07-34-7-5288/24 od 13. 8. 2024, dostavi Centralnom istražnom uredu Granične policije BiH kako bi u okviru svoje nadležnosti preduzeli odgovarajuće mjere s ciljem utvrđivanja da li se radi o lažnom prijavljivanju i ometanju službenog lica u obavljanju njegove dužnosti;

- u vezi s predmetom broj: 05/2-50-17-1118/24, Odbor za žalbe građana usvojio je Zaključak da se Izvještaj Granične policije BiH o izvršenim preliminarnim provjerama, broj: 17-07-34-7-5410/24 od 22. 8. 2024, dostavi Centralnom istražnom uredu Granične policije BiH kako bi mogli izvršiti provjere detaljno iznesenih navoda i indicija protiv policijskog službenika Granične policije BiH. Ured za profesionalne standarde i unutrašnju kontrolu Granične policije BiH zadužuje se da u slučaju novih saznanja u vezi s ovim predmetom informaciju dostavi i Odboru za žalbe građana.

Među razmatranim žalbama i navodima iznesenim u njima, za njih sedam utvrđena je osnovanost te je podnesen zahtjev za pokretanje disciplinskog postupka protiv odgovornih policijskih službenika, 49 navoda ocijenjeno je kao "neosnovano", dok je za prijavu 48 djela, prema izvještajima Granične policije BiH, utvrđeno da "nema dovoljno dokaza".

U svim predmetima u kojima je, prema izvještajima Granične policije BiH, podnesen zahtjev za provođenje disciplinskog postupka zatraženo je da Granična policija BiH po okončanju disciplinskih postupaka protiv policijskih službenika o rezultatima postupka izvijesti Odbor za žalbe građana Parlamentarne skupštine BiH. Prema informacijama Granične policije BiH, okončano je pet disciplinskih postupaka, pri čemu su u četiri postupka izrečene disciplinske sankcije – novčane kazne u trajanju dva do šest mjeseci, kazneni bodovi, te obustavljanje unapređenja u viši čin, odnosno disciplinske mjere za lakšu povredu službene dužnosti, dok u jednom postupku nije utvrđena odgovornost policijskog službenika.

Granični prijelazi Bosne i Hercegovine na kojima su građani tokom 2024. podnosili žalbe na postupanje policijskih službenika Granične policije BiH su sljedeći:

Granični prijelaz BiH	Broj žalbi
MGP Aerodrom Sarajevo	10
MGP Aerodrom Banja Luka	1
MGP Aerodrom Tuzla	3
MGP Gradiška	4
MGP Izačić	2
MGP Velika Kladuša	4
MGP Brod	4
MGP Bosanski Šamac	2
MGP Orašje	3
MGP Šepak	3
MGP Vardište	5
MGP Uvac	2
MGP Brčko	2
MGP Doljani	4
MGP Dobrljin	3
MGP Svilaj	4

MGP Klobuk	1
MGP Karakaj	3
MGP Gradina	3
MGP Popovi	2
MGP Bratunac	1
MGP Kostajnica	1
MGP Kamensko	1
MGP Ivanica	1
MGP Novi Grad	1
MGP Zvirici	1
MGP Strmica	2
MGP Hum	1

Među žalbama, tokom izvještajnog perioda, njih osam odnosilo se na više graničnih prijelaza i Graničnu policiju BiH općenito, a bile su u vezi sa zadržavanjem i detaljnim kontrolama vozila i putnika na graničnim prijelazima i graničnom pojasu.

Ostalih 15 žalbi nisu u vezi s povredom službene dužnosti policijskih službenika u toku rada, već su uglavnom okarakterizirane kao žalbe koje su proizvod ličnih sukoba između podnosilaca žalbe i policijskih službenika.

Razlozi za podnošenje žalbi na rad policijskih službenika Granične policije BiH

Razlozi³ za podnošenje žalbi mogu se podijeliti na sljedeće:

1. **Neprimjerena komunikacija, zloupotreba položaja, drsko i neprofesionalno ponašanje policijskih službenika (45 osnova za podnošenje žalbi)**

Odbor za žalbe građana u više navrata skretao je pažnju Graničnoj policiji BiH na obavezu poštivanja kodeksa ponašanja policijskih službenika, s posebnim akcentom na ophođenje i komunikaciju s građanima prilikom kontrole prelaska granice. Prilikom razmatranja žalbi konstatirano je da je u većini slučajeva nezadovoljstvo građana uslovljeno neprimjerenom, suvišnom komunikacijom policijskih službenika, te u nekim slučajevima drskim i neprofesionalnim postupcima policijskih službenika.

Odbor za žalbe građana uvijek ističe stav prema kojem Granična policija BiH treba kontinuirano policijskim službenicima skretati pažnju na izbjegavanje nepotrebne i prekomjerne komunikacije s građanima, te na obavezu dosljednog poštivanja etičkog kodeksa i pravila službe.

³ U jednoj žalbi istaknuto je više navoda i osnova po kojima se žalba podnosi.

**2. Prijave koruptivnog djelovanja policijskih službenika Granične policije BiH
(4 osnova za podnošenje žalbi)**

Od četiri slučaja prijave koruptivnog djelovanja, samo u jednom je dokazana osnovanost navoda iz žalbi, te je pokrenut disciplinski postupak za težu povredu službene dužnosti. U ostalim slučajevima prijave koruptivnog djelovanja policijskih službenika Granične policije BiH navodi nisu mogli biti ni potvrđeni niti odbačeni, jer nije bilo dovoljno dokaza za to. U većini ovih predmeta korišteni su dokazi prikupljeni s videonadzora na predmetnim graničnim prijelazima, a što je u skladu sa stalnim isticanjem potrebe Odbora za žalbe građana ka uspostavi funkcionalnog sistema videonadzora na svim graničnim prijelazima, kako bi se mogućnost koruptivnog djelovanja policijskih službenika Granične policije BiH svela na najmanju moguću mjeru. U svim predmetima u kojima su postojale indicije za moguća krivična djela policijskih službenika Odbor je zatražio da se oni dostave Centralnom istražnom uredu Granične policije BiH, kako bi u okviru svoje nadležnosti preduzeli odgovarajuće mjere.

3. Predugo zadržavanje na graničnim prijelazima, detaljne granične provjere prilikom prelaska granice Bosne i Hercegovine, način vršenja graničnih kontrola i provjera, te kontrole u graničnom pojasu (39 osnova za podnošenje žalbe)

Shodno izvještajima Granične policije BiH o provedenim internim provjerama i istragama utvrđeno je da je zadržavanje na graničnim prijelazima uslovljeno objektivnim okolnostima koje se odnose na nedovoljan broj policijskih službenika, te pojačanu frekvenciju putnika.

Naime, i u ovom izvještajnom periodu dominantan je problem nedovoljnog broja policijskih službenika koji bi mogli blagovremeno izvršavati sve poslove i radne zadatke, a s čime se Granična policija BiH već duže vrijeme suočava. Ovaj problem je posebno izražen na najfrekventnijim graničnim prijelazima.

U vezi s prijavama građana koje su se odnosile na detaljne granične kontrole i zadržavanja na graničnim prijelazima, Odbor za žalbe građana utvrdio je da su navodi iz prijave tačni, ali da su radnje preduzete u konkretnim slučajevima sastavni dio procedura Granične policije BiH i u skladu su sa zakonskim propisima koji su na snazi u Bosni i Hercegovini.

U izvještajima Granične policije BiH u vezi s ovim pitanjem istaknuto je da je na zvaničnoj internetskoj stranici Granične policije BiH javno objavljeno i objašnjeno postupanje u slučajevima kada se lica prilikom svakog prelaska državne granice zadržavaju, te je navedeno da policijski službenici Granične policije BiH prilikom obavljanja graničnih provjera postupaju u skladu s odredbama Zakona o graničnoj kontroli i odredbama Pravilnika o načinu obavljanja graničnih provjera i unosa podataka u putne isprave, prilikom čega su, između ostalog, ovlašteni da obave provjere u potražnim i drugim evidencijama, te da zaustave i zadrže lica u vremenu potrebnom za obavljanje graničnih provjera. Uz navedeno, u izvršavanju ovih poslova

policijski službenici Granične policije BiH primjenjuju i policijska ovlaštenja propisana Zakonom o policijskim službenicima BiH. Prilikom obavljanja detaljnih graničnih provjera, policijski službenici Granične policije BiH ostvaruju direktan pristup potražnim i drugim evidencijama, odnosno relevantnim bazama podataka, uključujući i baze podataka drugih nadležnih organa i Interpola, te postupaju u skladu s naloženim mjerama i informacijama sadržanim u pomenutim bazama. Uzimajući u obzir nadležnosti Granične policije BiH kao i činjenicu da Granična policija BiH nije vlasnik već isključivo korisnik podataka i informacija upisanih u baze podataka nadležnih organa, s ciljem rješavanja "statusa lica" potrebno je da se oni obrate organu pred kojim je eventualno vođen postupak ili koji je preduzimao mjere i radnje prema njima. Također, navedeno je da je Granična policija BiH dužna prema licima nad kojima se vrše granične provjere preduzimati mjere i radnje shodno zahtjevu nadležnih organa koja su upisana u baze podataka, a ukoliko lica podnesu zahtjev za dostavljanje informacije o razlozima zadržavanja prilikom obavljanja graničnih provjera, Granična policija BiH po njima ne može dostavljati odgovore.

Također, isticane su i žalbe na sam način vršenja graničnih kontrola, posebno na areodromima, a u vezi sa spornim predmetima koje su policijski službenici morali oduzimati od građana u skladu s pravilima aerodromskih operatera.

4. Ostale žalbe (15 osnova za podnošenje žalbe)

Ostale žalbe odnose se na pitanja narušenih međusobnih ličnih odnosa između građana i policijskih službenika Granične policije BiH ili se, pak, općenito odnose na postupanje policijskih službenika izvan obavljanja službe na graničnim prijelazima Bosne i Hercegovine.

I u ovom izvještajnom periodu bile su aktuelne žalbe koje su se odnosile na propisno isticanje zastave Bosne i Hercegovine na graničnim prijelazima, te održavanje graničnih prijelaza.

U svim slučajevima Granična policija BiH izvijestila je Odbor da nije nadležna za održavanje graničnih prijelaza Bosne i Hercegovine. Naime, članom 14. stav (1) Zakona o graničnoj kontroli ("Službeni glasnik BiH", br. 53/09, 54/10 i 47/14) propisano da je Uprava za indirektno oporezivanje BiH nadležna za poslove izgradnje, dogradnje, rekonstrukcije, upravljanja i održavanja objekata i infrastrukture na graničnim prijelazima, a Pravilnikom o standardima i uslovima izgrađenosti i opremljenosti graničnih prijelaza ("Službeni glasnik BiH", broj 90/17) propisano je da planiranje, izgradnju i opremanje graničnih prijelaza provodi nadležno tijelo za upravljanje i održavanje graničnih prijelaza, odnosno Uprava za indirektno oporezivanje BiH. Članom 3. stav (6) navedenog pravilnika propisano je da svi granični prijelazi moraju biti opremljeni urednim, čistim i pravilno istaknutim zastvama Bosne i Hercegovine.

Aktuelno pitanje i dalje je putovanje maloljetnih lica bez saglasnosti drugog roditelja. Sve žalbe ocijenjene su kao neosnovane, jer su sva maloljetna lica posjedovala važeće putne isprave, putovala su u pratnji jednog roditelja, te ni u jednom slučaju organ

nadležan za izdavanje putnih isprava nije zaprimio bilo kakav zahtjev, naredbu ili rješenje drugog nadležnog organa o zabrani putovanja, ili posebnim uslovima putovanja za maloljetna lica zbog kojih su žalbe podnesene.

U vezi s ovim pitanjem Odbor ističe član 18. stav (2) Zakona o putnim ispravama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 4/97, 1/99, 9/99, 10/01, 27/00, 32/00, 47/04, 53/07, 15/08, 33/08, 39/08 i 60/13):

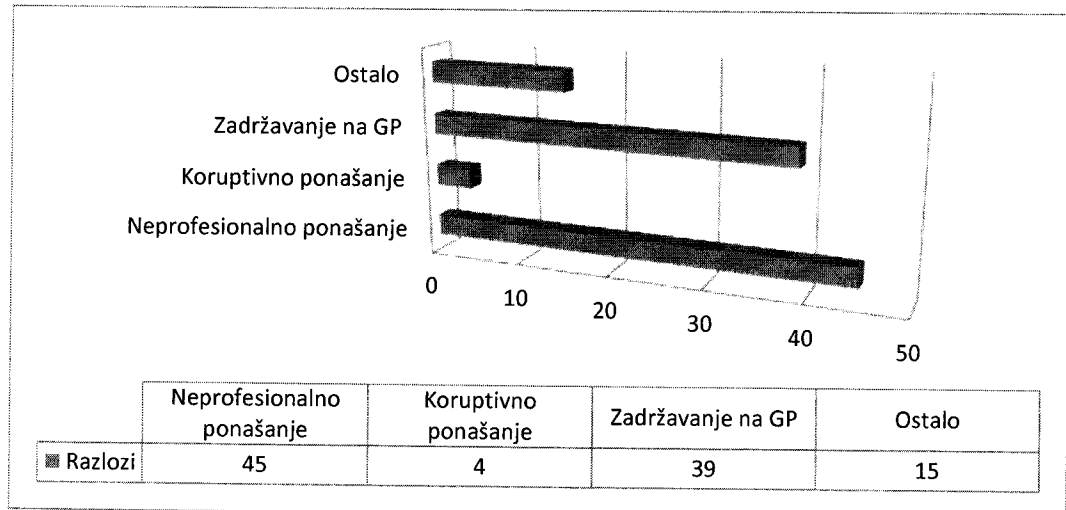
"Za maloljetna, odnosno poslovno nesposobna lica, zahtjev za izdavanje putnih isprava podnosi jedan od roditelja uz saglasnost drugog roditelja, odnosno drugi zakonski zastupnik",

te član 8. stav (2) Zakona o putnim ispravama:

"Nosilac putne isprave državljanin BiH, mlađi od 14 godina, odnosno poslovno nesposobna lica mogu putovati u inozemstvo u pratnji jednog ili oba roditelja ili zakonskog zastupnika, odnosno staratelja, odnosno mora da ima saglasnost oba roditelja ili zakonskog zastupnika, odnosno staratelja, ovjerenu kod nadležnog organa, ako putuje u pratnji drugog lica."

GRAFIKON br. 2 (GPBiH)

Broj žalbi po razlozima podnošenja

Odjeljak D. Žalbe na rad policijskih službenika Državne agencije za istrage i zaštitu (SIPA)

Tokom 2024. godine Odbor za žalbe građana razmatrao je jednu žalbu podnesenu na rad i postupanje policijskih službenika Državne agencije za istrage i zaštitu.

Odbor za žalbe građana Parlamentarne skupštine BiH zaključio je da u postupanju policijskih službenika Državne agencije za istrage i zaštitu i nadležnih organa u ovom predmetu nisu utvrđene nepravilnosti ni povrede relevantnih zakona.

Također, u vezi s ovim predmetom Odbor za žalbe građana usvojio je i zaključak kojim je od Državne agencije za istrage i zaštitu zatražio dostavljanje detaljnijih izvještaja sa jasnim navođenjem činjenica na osnovu kojih bi se nedvosmisleno moglo utvrditi na šta se žalba odnosi, te na kojim se dokazima temelji zaključak o osnovanosti žalbi.

Odjeljak E. Žalbe na rad policijskih službenika Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH (DKPT)

U izvještajnom periodu Odbor za žalbe građana razmatrao je sedam žalbi podnesenih na postupke policijskih službenika Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH.

Odbor za žalbe građana usvojio je sedam izvještaja o provedenoj internoj istrazi Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH. Među razmatranim žalbama za jednu je utvrđena osnovanost navoda, te je podnesen prijedlog za vođenje disciplinskog postupka. Tri su ocijenjene kao neosnovane, dok je za tri konstatirano da nema dovoljno dokaza za utvrđivanje osnovanosti navoda iz žalbi.

Razlozi za podnošenje žalbi uglavnom se odnose na neprimjereno i neprofesionalno ponašanje policijskih službenika, te na neprimjerenu komunikaciju s građanima.

Odjeljak F. Ostale aktivnosti Odbora za žalbe građana

Odbor za žalbe građana je, na osnovu Plana rada Odbora za žalbe građana za 2024, te na osnovu žalbi građana kojima je ukazano na određene propuste prilikom vršenja graničnih kontrola, usvojio Odluku da se 22. i 23. 5. 2024. realizira posjeta i obilazak graničnih prijelaza Bosne i Hercegovine u nadležnosti Terenskog ureda Jug.

Posjeta je realizirana uz podršku Misije OSCE-a u Bosni i Hercegovini.

U sklopu ove aktivnosti Odbor za žalbe građana realizirao je posjetu i obilazak sljedećih graničnih prijelaza Bosne i Hercegovine:

1. Međunarodni granični prijelaz Bijača,
2. Međunarodni granični prijelaz Crveni grm,
3. Međunarodni granični prijelaz Neum I,
4. Međunarodni granični prijelaz Neum II,
5. Međunarodni granični prijelaz Trebinjska - Čepikuće,
6. Međunarodni granični prijelaz Klobuk, i
7. Granični prijelaz za pogranični saobraćaj Arandelovo

Također, tokom posjete održani su i sastanci u:

1. Terenskom uredu Granične policije BiH Jug (Čapljina),
2. Jedinici Granične policije Neum,
3. Jedinici Granične policije Trebinje, te
4. Zajedničkom centru za policijsku saradnju u Trebinju.

Na osnovu žalbi građana koje su razmatrane u proteklom periodu na sjednicama Odbora, te izvještaja Granične policije BiH o provedenim internim provjerama i istragama, članovi Odbora su tokom posjete posebno utvrđivali stanje videonadzora, stanje infrastrukture na graničnim prijelazima, stanje s obilježjima Bosne i Hercegovine i Granične policije BiH, te da li su informativni plakati Odbora za žalbe građana postavljeni na vidnom mjestu na graničnim prijelazima.

Tokom posjete, posebno je istaknuta važnost primjene etičkog kodeksa, posebno u kontekstu profesionalnog odnosa policijskih službenika prema građanima prilikom graničnih provjera i kontrola, te potreba da komunikacija policijskih službenika s građanima bude svedena isključivo na profesionalni nivo.

Odbor za žalbe građana je tokom posjete skrenuo pažnju na značaj etičkog kodeksa i djelovanja policijskih službenika u skladu s njegovim odredbama, te smatra da se činom potpisivanja akta kojim se potvrđuje da se policijski službenik upoznao sa sadržajem kodeksa zadovoljava samo forma. Naime, imajući u vidu da se veliki broj žalbi građana odnosi na neprofesionalno i grubo ponašanje policijskih službenika,

jasno je da se izučavanju odredbi i djelovanju policijskih službenika u skladu s etičkim kodeksom mora posvetiti mnogo veća pažnja.

Teški i nehumani uslovi za rad na pojedinim graničnim prijelazima

Kada je infrastruktura objekata Granične policije BiH na graničnim prijelazima u pitanju, opća ocjena članova Odbora za žalbe građana je da su uslovi za smještaj i rad policijskih službenika na graničnim prijelazima koji su rađeni prema postavljenim standardima zadovoljavajući, dok je na ostalima loša, pa negdje i krajnje nedopustiva, a što se direktno ili indirektno odražava i na odnos policijskih službenika prema građanima.

Posebno nedopustivo stanje je na međunarodnim graničnim prijelazima Trebimlja-Čepikuće i Orahov do.

Policijski službenici rade u privremeno postavljenim, dotrajanim kontejnerima koji nisu adekvatno natkriveni što stvara teškoće prilikom obavljanja granične kontrole kada su nepovoljni vremenski uslovi, kao što su velika vrućina, snijeg ili kiša, a posljedicu ovoga trpe i građani jer im se putne isprave oštećuju. Na ovu problematiku Granična policija BiH je u više navrata skretala pažnju.

Također, u nekim od ovih, može se reći improviziranim, prostorima za rad policijskih službenika utvrđeno je da je pitka i tehnička voda nedostupna, a evidentiran je i nedostatak sanitarnih čvorova.

Posebno zabrinjava da na ovim graničnim prijelazima nisu postavljene tehnički zadovoljavajuće fizičke prepreke, pri čemu nema ni rampi ni horizontalne saobraćajne signalizacije.

Postojeće fizičke prepreke nisu adekvatno obilježene za učesnike u saobraćaju u pogledu obaveznog zaustavljanja vozila.

Ovakvo stanje i uslovi rada značajno demotiviraju policijske službenike, a ujedno i rezultiraju nezadovoljstvom građana i policijskih službenika, pri čemu se šteti i ugledu Bosne i Hercegovine.

Na sve ove nedostatke Odbor za žalbe građana već je ukazivao u godišnjim izvještajima o radu.

Saradnja članova Odbora za žalbe građana i policijskih agencija Bosne i Hercegovine je izuzetno dobra. Ovom prilikom potrebno je naglasiti i pohvaliti stručan, temeljit i izuzetno profesionalan rad i ponašanje službenika koji rješavaju predstavke građana u Graničnoj policiji BiH, Direkciji za koordinaciju policijskih tijela BiH, te Državnoj agenciji za istrage i zaštitu, kao i predstavnika policijskih agencija koji prisustvuju sjednicama Odbora.

Korektan i profesionalan uzajamni odnos Odbora i agencija značajno doprinosi razumijevanju određenih pojava, a na koje je Odbor prema zakonu obavezan promptno reagirati kako bi se standardi u postupanju policijskih službenika podigli na viši nivo, s jedne strane, a s druge strane, zaštitili građani od svake vrste neprimjerenog ponašanja policijskih službenika.

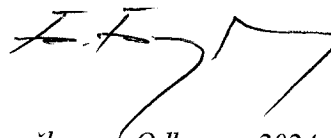
Odbor za žalbe građana posebno naglašava angažman policijskih službenika u jedinicama unutrašnje kontrole, te potrebu da se kapaciteti ovih organizacionih jedinica jačaju, i kadrovski i tehnički.

Uzimajući u obzir sve provedene aktivnosti Odbora za žalbe građana, može se zaključiti da je Odbor sve obaveze i aktivnosti predviđene Zakonom o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture u BiH, Poslovníkom o radu Odbora za žalbe građana i Planom rada za 2024. godinu ispunio u potpunosti, odnosno u dijelu u kojem za realizaciju pojedinih aktivnosti nisu bila potrebna dodatna novčana sredstva.

Shodno navedenom, Odbor za žalbe građana, uz Izvještaj o radu za 2024. godinu, predlaže Parlamentarnoj skupštini BiH da usvoji i sljedeći zaključak:

- Obavezuju se nadležna ministarstva i institucije Bosne i Hercegovine da pristupe realizaciji zaključaka iz Izvještaja o radu Odbora za žalbe građana za 2022. i 2023. godinu, koje je Parlamentarna skupština BiH usvojila i dostavila na nadležno postupanje.

**Predsjednik
Odbora za žalbe građana
Parlamentarne skupštine BiH
Boris Buha**

Prilozi:

- *Tabelarni prikaz održanih sjednica i prisustva članova Odbora u 2024. godini*

Prilog 1.

- *Tabelarni prikaz održanih sjednica i prisustva članova Odbora u 2024.*

Broj i datum održavanja sjednice	Boris Buha	Vjekoslav Vuković	Semir Šut	Hana Korać	Merima Šenderović	Miroslav ⁴ Janjić	Tihomir Marinčić
36. sjednica 29. 1. 2024.	+	+	+	+	+	-	+
37. sjednica 27. 2. 2024.	+	+	+	+	+	-	+
38. sjednica 26. 3. 2024.	+	+	+	+	+	-	+
39. sjednica 22. 4. 2024.	+	+	+	+	+	-	+
40. sjednica 22. 5. 2024.	+	+	+	+	+	-	+
41. sjednica 28. 5. 2024.	+	+	+	+	+	-	+
42. sjednica 14. 6. 2024.	+	+	+	+	+	-	+
43. sjednica 9. 7. 2024.	+	+	+	+	+	-	+
44. sjednica 29. 8. 2024.	+	+	+	+	+	-	+
45. sjednica 19. 9. 2024.	+	+	+	+	+	-	+
46. sjednica 10. 10. 2024.	+	+	+	+	+	-	+
47. sjednica 14.11.2024.	+	+	+	+	+	-	+
48. sjednica 11.12.2024.	+	+	+	+	+	-	+
Ukupno	13/13	13/13	13/13	13/13	13/13	0/13	13/13
Postotak (%)	100	100	100	100	100	0	100

⁴ Član Odbora Miroslav Janjić podnio je ostavku na članstvo, nakon čega je Parlamentarna skupština BiH usvojila Odluku o razrješenju dužnosti člana Odbora za žalbe građana kao nezavisnog tijela policijske strukture Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 79/24).